

30.SEP.2003 15:00

VL. GEMEENSCHAPSATT.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Media en Film

NO. 688 P. 3/6

Koningsstraat 138, 1000 BRUSSEL
Tel. (02)553 46 50 - Fax (02)553 46 72

Europese Commissie
 Directoraat-generaal voor
 Onderwijs en Cultuur
 t.a.v. dhr. Nikolaus G. van der Pas
 Watstraat 200
 1049 BRUSSEL

uw kenmerk

ons kenmerk
WIM/AMF/MCbijlagen
1vragen naar / e-mail
Marc Chatelettelefoonnummer
02/553.45.03datum
26 mei 2003

Betreft : Vragenlijst betreffende maatregelen ter bescherming van minderjarigen
 en de menselijke waardigheid in de audiovisuele media en
 informatiediensten

Geachte heer van der Pas,

1. De in hoofding vermelde vragenlijst werd door de Vlaamse Gemeenschap inzonderheid beantwoord voor wat het aspect omroepen (vragen 19 t/m 23) betreft.
2. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen audiovisuele inhoud die schadelijk kan zijn voor minderjarigen die deel uitmaakt van reclame (a) of van gewone programma's (b).
3. Voor wat (a) betreft, kan worden verwezen naar de artikelen 81 t/m 85 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 en naar de Code voor reclame en sponsoring op radio en televisie (Besluit van de Vlaamse regering van 20 september 1995).
Op dit vlak bestaat geen zelfreguleringsstelsel ingevoerd door de omroepen.
4. Wat (b) betreft, bepaalt artikel 78 §1 dat "de omroepen geen programma's mogen uitzenden die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's met pornografische scènes of met nodeloos geweld.

Deze bepaling geldt ook voor programma's waarop het voorgaande niet van toepassing is, maar die toch schade kunnen toebrengen aan de fysieke, mentale of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen, tenzij door de keuze van het tijdstip van uitzending of door technische maatregelen gewaarborgd wordt dat minderjarigen in het zendgebied die programma's normaliter niet kunnen zien of beluisteren.

Indien dergelijke programma's ongecodeerd worden uitgezonden, moeten ze voorafgegaan worden door een auditieve waarschuwing.

De bepalingen van het eerste en het tweede lid van deze paragraaf gelden ook voor aankondigingen van programma's uitgezonden door omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap."

Artikel 78 §3, bepaalt dat de Vlaamse regering het doorgeven van een programma ondermeer kan schorsen op voorstel van de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor radio en televisie, wanneer het een duidelijke, belangrijke en ernstige inbreuk vormt op de bepalingen van artikel 78 §1, eerste en tweede lid.

Deze raad is samengesteld uit negen leden:

1° drie deskundigen met minstens vijf jaar beroepservaring in de domeinen kinderpsychologie, kinderpsychiatrie of pedagogie;

2° drie deskundigen vanuit hun betrokkenheid bij de belangen van gezinnen en kinderen;

3° twee magistraten, bij voorkeur gespecialiseerd in mediarecht of jeugdrecht, met minstens vijf jaar ervaring;

4° één persoon die minstens vijf jaar een wetenschappelijk ambt of onderwijsambt in de Pers- en Communicatiewetenschap aan een Vlaamse universiteit of aan een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs van het lange type heeft bekleed.

Het lidmaatschap van de Kijk- en Luisterraad is onverenigbaar met een dor verkiezing te begeben politiek mandaat of een functie of bestuursmandaat in een omroep, of een bestuursmandaat uitgeoefend in een pers-, advertentie- of reclamebedrijf.

Artikel 78 §1, derde lid stelt dus overeenkomstig de Europese richtlijn Televisie zonder Grenzen een auditieve waarschuwing in. Verdere regelgeving bestaat hierover niet. Op dit vlak hebben Vlaamse omroepen een zelfreguleringsstelsel ingevoerd.

5. Zelfregulering

5.1. VRT en VTM

Zowel VRT (openbare omroep met 2 omroepprogramma's: TV1 en Canvas/Ketnet) en VMM (particuliere omroep met 3 omroepprogramma's: VTM, Kanaal 2 en Jim-TV) laten films en afleveringen van series, die enkel geschikt zijn voor kijkers van 16 jaar en ouder, voorafgaan door een auditieve en een visuele waarschuwing. Het gaat in eerste instantie om programma's die wegens hun expliciete erotische en gewelddadige inslag niet bestemd zijn voor te jonge kijkers.

Auditieve waarschuwing

De omroepster meldt dit, voor de start van het programma, als volgt: "deze film (of deze aflevering) is geschikt voor kijkers vanaf 16 jaar".

Visuele waarschuwing

Bij het begin van het programma komt, gedurende een tiental seconden, ook een logo in beeld. Dit logo zal eveneens gebruikt worden bij de trailers en aankondigingspots van deze programma's.

Invoegetreeding

- Bij VRT is deze regeling van toepassing vanaf 01 september 2000. Het is aan de programmamaker zelf om te beoordelen of een programma al of niet geschikt is voor kinderen/minderjarigen. Bij twijfel is er altijd overleg mogelijk met de leidinggevende en in delicate kwesties met de Netmanager.
  - Bij VTM is deze regeling van toepassing vanaf 01 september 2000.
  - Bij Kanaal 2 is vanaf 01 januari 2001 gestart met zowel de auditieve als visuele vermelding.
- 5.2. VT-4 deelt ons mede bereid te zijn om de opportuniteit van een gedragscode na gaan, maar is toch eerder van mening dat zelfregulering in combinatie met de door de overheid opgelegde bepalingen, een garantie bieden voor de bescherming van minderjarigen.

6.2. Canal+ Televisie N.V.

De betaalomroep Canal+ hanteert een symboliek om de kijker te waarschuwen dat een programma schadelijk kan zijn voor minderjarigen.

Deze figuren worden vermeld in het Canal+ Magazine, en worden ook op het scherm vertoond voor de aanvang van de film.

Tevens maakt Canal+ het gebruik mogelijk van een zgn. "kinderslot", dit in de vorm van een cijfercode die ouders in staat stelt de toegang tot een film onmogelijk te maken voor hun minderjarige kinderen.

7. Er is geen samenhang tussen de verschillende beoordelings- en classificatiesystemen voor audiovisuele media, die in België ook niet allen onder dezelfde bevoegde autoriteit ressorteren.

Op dit ogenblik worden er verkennende gesprekken gevoerd met het cog op het uitwerken van een uniform classificatiesysteem.

8. Wat het onderwijs betreft, wordt in de eindtermen (= minimumdoelen die de overheid noodzakelijk acht voor een bepaalde leerlingengroep), zowel in het lager als het secundair onderwijs uitgebreid aandacht besteed aan het leren omgaan met de media, met inbegrip van het medium televisie.

Wij hopen u met deze informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groeten,

Paul Van de Velde
directeur-generaal